

לֹא אֲבִירִי בְּךָ עֲלֵמָא דְאַנְתָּ אִית בְּךָ קֶרְבָּא וְחֶרְבָּא
 דְּשִׁנָּא וְרוֹמָחַא דְקֶרְבָּא בְּגִוּוֹנָא דְנו"ן. מִיָּד נִפְקֵת
 בְּמִקְמִיהָ.

עֲאֲלֵת אַת ו אֲמַרְה קִמִּיה רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קִמְךָ
 לְמִבְרִי בִי עֲלֵמָא, דְאַנָּא אַת מְשַׁמְךָ. אֲמַר
 לָהּ וְאוֹ אַנְתָּ וְהָ דִי לְבוֹן דְאַתּוֹן אַתּוֹן דְשָׁמִי דְאַתּוֹן
 בְּרוּזָא דְשָׁמִי וְחֻקִּיקִין וְגִלְפִין בְּשָׁמִי וְלֹא אֲבִירִי בְּכו
 עֲלֵמָא.

עֲאֲלֵת אַת ד וְאַת ג אֲמַרוֹ אוֹף הָבִי. אֲמַר אוֹף
 לוֹן דִּי לְבוֹן לְמַהֲוִי דָּא עִם דָּא דְהָא מְסַכְנִין
 לֹא יִתְבַּטְלוֹן מִן עֲלֵמָא וְצָרִיכִין לְגִמּוֹל עֲמָחוֹן טִיבו.
 דְל"ת אִיהוּ מְסַכְנָא, גִּימ"ל גִּמּוֹל לָהּ טִיבו, לֹא
 תִתְפַּרְשׁוֹן דָּא מִן דָּא וְדִי לְבוֹן לְמִיזֵן דָּא לְדִין.

לשון הקודש

וְלֹא אֲבִירָא בְּכֵן אַת הָעוֹלָם.
 נִבְנֶנְסָה הָאוֹת ד' וְהָאוֹת ג', אֲמַרוֹ אָף בְּךָ.
 אֲמַר אָף לָהּ: דִּי לְכֵן לְהִיּוֹת זֶה עִם זֶה,
 שְׁהִירִי הָעֲנִיִּים לֹא יִתְבַּטְלוּ מִן הָעוֹלָם,
 וְצָרִיכִים לְגִמּוֹל עֲמָהֶם חֶסֶד. דְל"ת הוּא
 הָעֲנִי (דל), גִּימָל גּוֹמֵלֵת לָהּ חֶסֶד. אַל
 תִּפְרְדּוּ זֶה מִזֶּה, וְדִי לְכֵן לְזִוֹן זֶה אַת זֶה.

לֹא אֲבִירָא בְּךָ אַת הָעוֹלָם, שְׂבָךְ יֵשׁ קֶרֶב,
 וְחֶרֶב שְׁנוּנָה, וְרוֹמַח שֶׁל קֶרֶב כְּמוֹ שְׁלֵגוֹן.
 מִיָּד יֵצֵאָה מִלְּפָנָיו.

נִבְנֶנְסָה הָאוֹת ו'. אֲמַרְה לְפָנָיו: רַבּוֹן
 הָעוֹלָם, נוֹחַ לְפָנֶיךָ לְבִירָא בִּי אַת הָעוֹלָם,
 שְׂאֲנִי אוֹת מְשַׁמְךָ. אֲמַר לָהּ: וְאוֹ, אַתָּה וְהָ
 דִּי לָכֶם שְׂאֲתֵן אוֹתִיּוֹת שֶׁל שָׁמִי, שְׂאֲתֵן
 בְּפוֹר שֶׁל שָׁמִי וְחֻקוֹת וְגִלּוּפּוֹת בְּשָׁמִי,

עֲאֲלֵת אֶת ב' אִמְרָה לִיָּהּ, רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קִמְדָּ
לְמַבְרִי בִי עֲלֵמָא, דְּבִי מְבָרְכָאן לָךְ לְעִילָא
וְתַתָּא. אָמַר לָהּ קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָא וְדָאִי בָךְ
אֲבִירִי עֲלֵמָא וְאֵת תִּהֵא שִׁירוּתָא לְמַבְרִי עֲלֵמָא.

קִיִּימָא אֶת א' לָא עֲאֲלֵת. אָמַר לָהּ קִדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא אֶל"ף אֶל"ף לָמָּה לִית אַנְתָּ עֲאֲלֵת
קִמְדָּאִי כְּשָׂאָר כָּל אֲתוּוֹן. אִמְרָה קִמְדָּא רַבּוֹן עֲלֵמָא
בְּגִין דְּחִמְינָא דְּכָל אֲתוּוֹן נִפְקוּ מִן קִמְדָּא בְּלֹא תוֹעֲלָתָא
מָה אֲנָא אֲעַבִּיד תַּמָּן. וְתוּ דְּהָא (דף ג ע"ב) יְחִיבְתָּא לָאֵת
בִּי"ת נְבִזְבִּזָּא רַבְרָבָא דָּא, וְלֹא יָאוּת לְמַלְכָּא עֲלָאָה
לְאַעְבְּרָא נְבִזְבִּזָּא דִּיחָב לְעַבְדּוּ וְלִמְיָהֵב לְאַחֲרָא. אָמַר
לָהּ קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶל"ף אֶל"ף אֶף עַל גַּב דְּאֵת
בִּי"ת בַּה אֲבִירִי עֲלֵמָא, אֵת תִּהֵא רִישׁ לְכָל אֲתוּוֹן,
לִית בִּי יְחִוּדָא אֶלָּא בָךְ. בָּךְ יִשְׁרוֹן כָּל חוֹשְׁבָנִין וְכָל

לשון הקודש

אִמְרָה לְפָנֵינוּ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, מְשׁוּם
שְׂרָאִיתִי שְׂכָל הָאוֹתִיּוֹת יֵצְאוּ מִלְּפָנֶיךָ
בְּלִי תוֹעֲלָת, מָה אֲנִי אֶעֱשֶׂה שָׁם? וְעוֹד,
שְׁהִירִי נִתְּתָ לְאוֹת ב' אוֹצֵר גָּדוֹל זֶה, וְלֹא
רָאוּי לְמַלְכָּא עֲלִיוֹן לְהַעֲבִיר אוֹצֵר שְׁנָתָן
לְעַבְדּוּ וְלִתְתָ לְאַחֲרָא. אָמַר לָהּ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֶל"ף אֶל"ף, אֶף עַל
גַּב שְׂאֵבְרָא אֵת הָעוֹלָם בְּאוֹת בִּי"ת, אֵת
תִּהֵי הָרֵאשׁ לְכָל הָאוֹתִיּוֹת. אֵין בִּי יְחִוּד

נְכַנְסָה הָאוֹת ב'. אִמְרָה לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם,
נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֵת הָעוֹלָם, שְׂפִי
מְבָרְכִים אוֹתְךָ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. אָמַר לָהּ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: הִרִי וְדָאִי שְׂכָךְ
אֲבָרָא אֵת הָעוֹלָם, וְאֵת תִּהֵי הָרֵאשִׁית
לְבָרָא אֵת הָעוֹלָם.

עֲמַדָּה הָאוֹת א' וְלֹא נְכַנְסָה. אָמַר לָהּ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֶל"ף אֶל"ף, לָמָּה
אֵינְךָ נְכַנְסָת לְפָנֵי כְּשָׂאָר כָּל הָאוֹתִיּוֹת?

עוֹבְדֵי דְעֵלְמָא, וְכָל יְחוּדָא לָא הֵי אֵלָא בָּאָת אֱלִ"ף.

וְעֵבֶד קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אֲתָנוּן עֲלָאין רַבְרָבִין,
וְאֲתָנוּן תַּתָּאין זְעִירִין. וּבְגִין כֶּךָ בִּי"ת בִּי"ת
בְּרֵאשִׁית בְּרָא. אֱלִ"ף אֱלִ"ף אֱלֹהִים אֶת. אֲתָנוּן
מְלַעֲיָלָא וְאֲתָנוּן מִתַּתָּא, וְכִלְהוּ כִּחְדָּא הֵו מַעְלָמָא
עֲלָאָה וּמַעְלָמָא תַתָּאָה.

בְּרֵאשִׁית רַבִּי יוֹדָאי אָמַר מָאי בְּרֵאשִׁי"ת, בְּחֻכְמָ"ה,
דָּא חֻכְמָ"ה, דְּעֵלְמָא קִיִּימָא עָלָה, לְאֵעֲלָא
גוֹ רִזִּין סְתִימִין עֲלָאין. וְהָכָא אֲגִלִּיפוּ שִׁית סְטָרִין
רַבְרָבִין עֲלָאין דְּמִנְהוֹן נָפִיק כָּלָא, דְּמִנְהוֹן אֲתַעְבִּידוּ
שִׁית מְקוֹרִין וְנִחְלִין, לְאֵעֲלָא גוֹ יִמָּא רַבָּא. וְהֵינּוּ בְּרָא
שִׁית מִהָכָא אֲתַבְּרִיאוּ. מָאן בְּרָא לֹזֶן, הֵהוּא דָּלָא
אֲדַבֵּר הֵהוּא סְתִים דָּלָא יָדִיעַ.

לשון הקודש

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי יוֹדָאי אָמַר, מַה זֶה
בְּרֵאשִׁי"ת? בְּחֻכְמָ"ה. זֶה הַחֻכְמָ"ה
שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלֶיהָ, לְהַכְנִס לְתוֹךְ
סוּדוֹת נִסְתָּרִים עֲלִיוֹנִים. וְכָאן נִחְקְקוּ
שֵׁשׁ צִדְדִים גְּדוֹלִים עֲלִיוֹנִים שְׁמֵהֶם הַכֹּל
יוֹצֵא, שְׁמֵהֶם נַעֲשׂוּ שֵׁשׁ מְקוֹרוֹת וְנִחְלִים
לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַיָּם הַגְּדוֹל. וְהֵינּוּ בְּרָא שִׁית
מִכָּאן נִבְרָאוּ. מִי בְּרָא אוֹתָם? הֵהוּא
שֶׁלֹּא נִזְכָּר, הֵהוּא הַנִּסְתָּר שְׁאִינוּ יָדוּעַ.

אֵלָא כֶּךָ. כֶּךָ יִתְחִילוּ כָּל הַחֲשׁוֹנוֹת וְכָל
מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם, וְכָל יְחוּד לֹא יִהְיֶה אֵלָא
בָּאוֹת אֱלִ"ף.

וְעֵשָׂה הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא אוֹתִיּוֹת
עֲלִיוֹנוֹת גְּדוֹלוֹת, וְאוֹתִיּוֹת תַּחְתּוֹנוֹת
קְטַנוֹת. וּמִשּׁוֹם כֶּךָ בִּי"ת בִּי"ת -
בְּרֵאשִׁית בְּרָא. אֱלִ"ף אֱלִ"ף - אֱלֹהִים
אֶת. אוֹתִיּוֹת מְלַמְעֵלָה וְאוֹתִיּוֹת מְלַמְטָה,
וְכָלֵן יַחַד הֵם מִהָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן וּמִהָעוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארְחא, בד מְטו לְחַד
 בי חֲקַל, אָמַר לִיה רבי חייא לְרבי יוסי הָא
 דְאִמְרִיתוּ בְרָא שִׁית וְדַאי הָכִי הוּא, בְּגִין דְשִׁית יוֹמִין
 עֲלָאִין גַּבִּי אֲוִרִיתָא וְלֹא יִתִּיר. אַחֲרַנִּין סְתִימִין אֵינּוּן.

אָבֵל חֲמִינָן גּוֹ סְטְרִי בְרֵאשִׁית דְאָמַר הָכִי. גְּלִיפִי
 אֲגֻלִּיף הֵהוּא סְתִימָאָה קִדִּישָׁא גּוֹ מְעוּי דְחַד
 טְמִירוּ דְנָקִיט בְּנִקּוּדָה דְנָעִיץ. הֵהוּא גְּלִיפִי אֲגֻלִּיף
 וְטְמִיר בִּיה כְּמֹאן דְגִנִּיז כֹּלָא תַחֲתֹת מִפְתָּחָא חָדָא.
 וְהֵהוּא מִפְתָּחָא גִנִּיז כֹּלָא בְּהִיכָלָא חָדָא, וְאָף עַל גַּב
 דְכֹלָא גִנִּיז בְּהֵהוּא הִיכָלָא, עֲקָרָא דְכֹלָא בְּהֵהוּא
 מִפְתָּחָא הָוִי. הֵהוּא מִפְתָּחָא סְגִיר וּפְתָח.

בְּהֵהוּא הִיכָלָא אֵית בִּיה גְּנִיזוּן סְתִימִין סְגִיאִין אֵלִין
 עַל אֵלִין. בְּהֵהוּא הִיכָלָא אֵית תְּרַעִין עוֹבֵד
 סְתִימוּ וְאֵנּוּן חֲמָשִׁין. אֲגֻלִּיפוּ לְאַרְבַּע סְטְרִין וְהוּוּ

לשון הקודש

בתוך מעיו של סתר אחד שנקוד בנקודה
 שנעץ. ההוא חקק חקקים ונסתר בו,
 כמי שגנז הכל תחת מפתח אחד, ואותו
 המפתח גנז הכל בהיכל אחד. ואף על
 גב שחכל גנזו בהיכל ההוא – העקר של
 הכל הוא באותו המפתח. אותו המפתח
 סוגר ופותח.

באותו ההיכל יש גנזים נסתרים רבים

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך.
 כשהגיעו לשדה אחד, אמר רבי חייא
 לרבי יוסי, זה שאמרתם ברא שית –
 ודאי זה כך, משום שששה ימים עליונים
 אצל התורה ולא יותר. האחרים הם
 נסתרים.

אבל ראינו בתוך צדדי בראשית שאמר
 כך. חקיקות חקק אותו הנסתר הקדוש

אַרְבַּעִין (ס"י וַתִּשַׁע). חַד תִּרְעָא לִית לִיה סְטָרָא, לָא יָדִיעַ
אִי הוּא לְעִילָא, אִי הוּא לְתַתָּא (ס"י אִיהוּ לְעִילָא אִיהוּ לְתַתָּא).
וּבְגִין כֹּךְ הָהוּא תִרְעָא סְתִים.

גוֹ אִינוּן תִּרְעִין אִית מְנַעוּלָא חָדָא, וְחַד אַתֵּר דְּקִיק
לְאַעֲלָא הָהוּא מִפְתָּחָא בֵּיה, וְלָא אַתְרָשִׁים אֶלָּא
בְּרָשִׁימוֹ דְּמִפְתָּחָא, לָא יִדְעִין בֵּיה אֶלָּא הָהוּא מִפְתָּחָא
(ס"י דְּפִתְחָא) בְּלַחֲדוּי. וְעַל רָזָא דְנָא בְּרָאשִׁית בְּרָא
אֱלֹהִים.

בְּרָאשִׁית דָּא מִפְתָּחָא דְכָלָא סְתִים בֵּיה, וְהוּא
סְגִיר וּפְתַח, וְשִׁית תִּרְעִין בְּלִילָן בֵּיה.
בְּהָהוּא מִפְתָּחָא דְסְגִיר וּפְתַח. כֹּד סְגִיר אִינוּן תִּרְעִין
וּבְלִיל לֹון בְּגִיּוּתָא (נ"א וְכִלָּה בְּגִיּוּתָא) בְּדִין וְדָאי כְּתִיב בְּרָאשִׁית
מְלָא גְלִיָּא בְּכָלֵל מְלָא סְתִימָאָה. וּבְכָל אַתֵּר בְּרָא
מְלָא סְתִימָאָה אִיהוּ, סְגִיר וְלָא פְתַח.

לשון הקודש

הַמִּפְתָּח וס"י שֶׁל הַפְתָּח לְבִדּוֹ. וְעַל זֶה הַסּוּד
בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.
בְּרָאשִׁית זֶה הַמִּפְתָּח שֶׁהַכָּל נִסְתָּר בּוֹ,
וְהוּא סְגִיר וּפּוֹתֵחַ, וְשִׁשָּׁה שְׁעָרִים כְּלוּלִים
בּוֹ בְּאוֹתוֹ הַמִּפְתָּח שְׁסוּגִר וּפּוֹתֵחַ.
כְּשֶׁסּוּגִר אֶת אוֹתָם הַשְּׁעָרִים וְכֻלָּל אוֹתָם
בְּתוֹכוֹ (נ"א וְכֻלָּא בְּתוֹכוֹ), אָז וְדָאי כְּתוּב
בְּרָאשִׁית, דְּבַר גְּלוּי בְּכָלֵל דְּבַר נִסְתָּר.
וּבְכָל מְקוֹם בְּרָא – זֶה דְּבַר נִסְתָּר. סְגִיר
וְלָא פּוֹתֵחַ.

אֵלּוּ עַל אֵלּוּ. בְּאוֹתוֹ הַהִיכָל יֵשׁ שְׁעָרִים
מַעֲשֶׂה סֵתֵר, וְהֵם חֲמִשִּׁים. נַחֲקִקוּ
לְאַרְבַּעַה צְדָדִים וְהָיוּ לְאַרְבַּעִים וס"א
וְתִשְׁעָה. לְשַׁעַר אֶחָד אֵין צֶדֶד, לָא יָדוּעַ אִם
הוּא לְמַעְלָה אִם הוּא לְמַטָּה וס"י הוּא לְמַעְלָה
הוּא לְמַטָּה. וּמִשּׁוּם כֹּךְ אוֹתוֹ הַשְּׁעַר סְתוּם.
בְּתוֹךְ אוֹתָם הַשְּׁעָרִים יֵשׁ מְנַעוּל אֶחָד,
וּמְקוֹם אֶחָד קָטָן לְהַכְנִים אוֹתוֹ הַמִּפְתָּח
בּוֹ, וְאִינוּ נִרְשָׁם אֶלָּא בְּרִשָּׁם שֶׁל
הַמִּפְתָּח. אֵין יוֹדְעִים בּוֹ אֶלָּא אוֹתוֹ

אמר רבי יוסי ודאי הכי הוא, ושמענא לבוצינא
קדישא דאמר הכי, דמלה סתימאה איהו
ברא סגיר ולא פתח. ובעוד דהוה סגיר במלה דברא,
עלמא לא הוי ולא אתקנים, והוה חפי על כלל תה"ו,
ובד שלטא האי תה"ו, עלמא לא הוה, ולא אתקנים.

אימתי הוה מפתחא פתח תרעין ואזדמן
לשמושא ולמעבד תולדין בד אתא אברהם
דכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ותנינן
באברהם. ומה דהוה כלל סתים במלת ברא,
אתהדרו אתון לשמושא, ונפק עמודא דעבד
תולדין, אבר יסודא קדישא דעלמא קיימא עליה.

בד האי אבר אתרשים במלת ברא כדין רשים
סתימאה עלאה (נ"א קדישא לגלגלה) רשימו אחרא

לשון הקודש

אברהם, שכתוב אלה תולדות השמים
והארץ בהבראם, ושנינו באברהם. ומה
שהכל היה סתום במלת ברא – חזרו
האותיות לשמש, ויצא עמוד שעשה
תולדות, אבר היסוד הקדוש שהעולם
עומד עליו.

בשהאבר הוה גרשם במלת ברא, אז
רשם הנסתר העליון ונ"א הקדוש לגלותו
רשם אחר לשמו ולכבודו. וזה הוא מ"י.

אמר רבי יוסי ודאי זה כך, ושמעתי את
המאור הקדוש (רשב"י) שאומר כך, שדבר
נסתר הוא ברא, סגור ולא פותח. ובעוד
שהיה סגור במלת ברא, לא היה העולם
ולא התקנים, והיה מכסה על הכל תה"ו.
וכששולט התה"ו הוה, אין עולם ולא
מתקנים.

מתי אותו המפתח פותח שערים
ומזדמן לשמוש ולעשות תולדות? כשבא

לְשִׁמְיָהּ וְלִיקָרְיָהּ. וְדָא אִיהוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. וְגַם כֵּן
שָׁמָּה קִדְּשָׁא דְאַתְּבָרְכָא דְאִיהוּ מִי אֶתְרָשִׁים. וְאַפִּיק
מִן בָּרָא אֲבָר. וְהוּא רָשִׁים בְּאֵלֶּה מִסְטָרָא דָּא וְאַבְר
מִסְטָרָא דָּא. סְתִימָאָה קִדְּשָׁא. אֱלֹהִים קִיִּימָא. אֲבָר
קִיִּימָא. כִּד אֲשֶׁתָּלִים דָּא אֲשֶׁתָּלִים דָּא. גְּלִיף לְהֵאִי
אֲבָר ה. גְּלִיף לְהֵאִי אֱלֹהִים י.

אֶתְעָרוּ אֶתְוִין לְאַשְׁלָמָא לְהֵאִי סְטָרָא וְלְהֵאִי
סְטָרָא, כִּדִּין אֲפִיק מִי. נְטִיל חַד לְהֵאִי
סְטָרָא וְחַד לְהֵאִי סְטָרָא, אֲשֶׁתָּלִים שָׁמָּה קִדְּשָׁא
וְאַתְעָבִיד אֱלֹהִים גַּם כֵּן שָׁמָּה (דף ט ע"א) דְּאַבְרָהָם. כִּד
אֲשֶׁתָּלִים דָּא אֲשֶׁתָּלִים דָּא.

וַיֵּשׁ אֹמְרִים וְנָטַל קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִי וְשָׂדִי
בְּאֵלֶּה וְאַתְעָבִיד אֱלֹהִים. וְנָטַל קִדְּשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מִי וְשָׂדִי בְּאֲבָר וְאַתְעָבִיד אֲבָרָהָם. (ומלת מ"י רומז)

לשון הקודש

כִּד תָּהִי וְאֵת תָּהִי חֲצֵד תָּהִי, וְאֵז מוֹצִיא מִי. נְטִיל אֶחָד לְצֵד תָּהִי וְאַחֵד לְצֵד תָּהִי. נְשָׁלֵם הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ וְנַעֲשֶׂה אֱלֹהִים גַּם כֵּן הַשֵּׁם שֶׁל אֲבָרָהָם. כִּשְׁנֵשְׁלֵם זֶה – נְשָׁלֵם זֶה.

וַיֵּשׁ אֹמְרִים שְׁנָטַל הַקְדוּשׁ – בְּרוּךְ הוּא מִי וְזָרַק בְּאֵלֶּה וְנַעֲשֶׂה אֱלֹהִים. וְנָטַל הַקְדוּשׁ – בְּרוּךְ הוּא מִי וְזָרַק בְּאֲבָר

בָּרָא אֱלֹהִים, וְגַם כֵּן הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ שְׁמַתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא מִי שְׁנִירְשָׁם. וְהוֹצִיא מִן בָּרָא אֲבָר, וְהוּא רָשׁוּם בְּאֵלֶּה מְצֵד זֶה וְאַבְר מְצֵד זֶה. הַנְסַתֵּר הַקְדוּשׁ. אֱלֹהִים עוֹמֵד. אֲבָר עוֹמֵד. כִּשְׁנֵשְׁלֵם זֶה – נְשָׁלֵם זֶה. חוֹקֵק לְאַבְר תָּהִי ה', וְחוֹקֵק לְ"אֱלֹהִים" תָּהִי י.

מִתְעוֹרְרוֹת הָאוֹתִיּוֹת לְהַשְׁלִים אֵת